

**ZAKON
O POTVRĐIVANJU ODLUKE ZAJEDNIČKOG KOMITETA CENTRALNOEVROPSKOG
SPORAZUMA O SLOBODNOJ TRGOVINI BROJ 5/2024
O TRGOVINSKIM ASPEKTIMA PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE
USVOJENE 9. OKTOBRA 2024. GODINE**

Član 1

Potvrđuje se Odluka Zajedničkog komiteta Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini broj 5/2024 o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine usvojena u Beogradu, 9. oktobra 2024. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Odluke iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i prevodu na crnogorski jezik glasi:

**DECISION OF THE JOINT COMMITTEE OF THE CENTRAL EUROPEAN FREE TRADE
AGREEMENT
No. 5/2024
on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
Adopted on 9 October 2024**

Preamble

The Joint Committee,

Having regard to Annex 1 to the Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement, adopted on 19 December 2006 (hereinafter “CEFTA 2006”),

Having regard to Articles 37 and 38 of the CEFTA 2006, according to which the CEFTA Parties shall grant and ensure adequate and effective protection of Intellectual Property Rights in accordance with international standards, in particular in accordance with the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (hereinafter “TRIPS”), including effective means of enforcing such rights provided for in international conventions and treaties,

Committing to a better protection and enforcement of Intellectual Property Rights within and among the CEFTA Parties to ensure adequate protection and to encourage better economic cooperation and the elimination of trade barriers related to Intellectual Property Rights,

Has decided as follows:

Article 1
Objective and Purpose

1. This Decision seeks to facilitate cooperation among CEFTA Parties with respect to the protection of Intellectual Property Rights by:
 - (a) harmonising minimum standards for the protection and enforcement of Intellectual Property Rights within the CEFTA Parties with a view to facilitate trade;
 - (b) promoting technological innovation, transferring, and disseminating of knowledge between the CEFTA Parties; and
 - (c) promoting effective and adequate protection and enforcement of Intellectual Property Rights by ensuring that implementation of measures and enforcement procedures do not themselves become barriers to trade.

Article 2
Definitions

For purposes of this Decision, the following definitions shall apply:

- (a) 'Decision': This Decision on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights;
- (b) 'Directive on the Protection of Trade Secrets 2016/943': Directive (EU) 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure in its version on the date of entry into force of this Decision;
- (c) 'EEA': the European Economic Area;
- (d) 'EU': the European Union;
- (e) 'EUIPO': the European Union Intellectual Property Office;
- (f) 'Goods and Services': any Goods and Services including tangible and digital goods and services as defined by Article 2 of the Additional Protocol 6 of CEFTA 2006;
- (g) 'Intellectual Property Rights': at least the industrial property rights (patents, trademarks, industrial designs, and geographical indications), copyright and related rights, topographies of integrated circuits, protection against unfair competition as referred to in Article 10 bis of the Paris Convention for the Protection of Industrial

Property and the protection of undisclosed information as referred to in Article 39 of the TRIPS;

- (h) 'Persons originating from other CEFTA Parties': natural or legal persons that meet the criteria for eligibility for protection provided for in Article 1 of the TRIPS;
- (i) 'Product': any industrial or handicraft product, including, inter alia, parts intended to be assembled into a complex product, packaging, graphic symbols and typographic typefaces, but excluding computer programs;
- (j) 'Protection and Enforcement': any measure affecting the availability, acquisition, scope, maintenance, and enforcement of Intellectual Property Rights, as well as those measures affecting the use of Intellectual Property Rights;
- (k) 'Regulation 608/2013 Concerning Customs Enforcement of Intellectual Property Rights': Regulation (EU) No 608/2013 of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 concerning customs enforcement of Intellectual Property Rights and repealing Council Regulation (EC) No 1383/2003 in its version on the date of entry into force of this Decision;
- (l) 'SMEs': Small and Medium-Sized Enterprises as defined by each CEFTA Party;
- (m) 'TRIPS': Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights;
- (n) 'Undisclosed Information': any information that meets the requirements as defined in Article 39(2) of the TRIPS.

Article 3 **Nature of Obligations**

1. Nothing in this Decision shall be construed as a waiver of any existing obligations that any CEFTA Party may have under any international conventions or treaties relating to Intellectual Property Rights to which the respective CEFTA Party is a party.
2. No provision of this Decision may be construed as a waiver of any existing obligations that any CEFTA Party may have under any of such conventions or treaties.

Article 4 **Minimum Standards**

1. This Decision establishes minimum standards for the protection and enforcement of Intellectual Property Rights within and among the CEFTA Parties.

2. Any CEFTA Party may, but is not required to, incorporate more comprehensive protection into its respective legal system than is required by this Decision.
3. Any CEFTA Party is free to determine the most appropriate method for implementing this Decision's provisions within their legal system and practice.

Article 5 **Non-discrimination**

1. Each CEFTA Party shall accord non-discriminatory treatment to Persons originating from the other CEFTA Parties that is no less favourable to that accorded to its own subjects.
2. CEFTA Parties may invoke exceptions to paragraph 1 in relation to judicial and administrative procedures, including the designation of an address for service or the appointment of an agent within a CEFTA Party, only if such exceptions are necessary to ensure legal compliance that are not inconsistent with the provisions of this Decision and where such practices are not applied in a manner that creates a barrier to trade.
3. In accordance with and subject to exceptions and limitations set forth in Article 4 of the TRIPS, any advantage, favour, privilege, or immunity granted by a CEFTA Party to Persons originating from any other CEFTA Party shall be immediately and unconditionally extended to the subjects of all other CEFTA Parties.

Article 6 **Exhaustion of Rights**

1. With respect to certain Intellectual Property Rights, at least with respect to industrial designs and trademarks, the CEFTA Parties shall implement the principle of exhaustion of rights in a way that a trademark or industrial design recognised by any CEFTA Party shall not entitle its rightsholder to prohibit its use in connection with Goods and Services designated by the trademark or Products incorporating the protected industrial design that are put on the market anywhere in any CEFTA Party by the rightsholder or a person authorised by the rightsholder. Alternatively, the CEFTA Parties may implement the principle of international exhaustion.
2. The foregoing shall not apply in the case of the existence of a legitimate interest of the rightsholder to oppose the further commercialisation of Products incorporating a protected design or Goods designated by the trademark, especially where, in the meantime, such Products or Goods become defective or otherwise changed.
3. The burden of proof regarding the existence of a legitimate interest bears the rightsholder.

4. The CEFTA Parties shall stipulate in their legal system that the exhaustion of trademark and industrial design rights applies to the territory of the EU and the EEA from the date of that CEFTA Party's accession to the EU.

Article 7

Protection and Enforcement

1. The protection and enforcement of Intellectual Property Rights should contribute to the promotion of technological innovation and to the transfer and dissemination of knowledge.
2. The foregoing shall be achieved, inter alia, by the protection of Undisclosed Information, reasonable and effective protection and enforcement procedures, and capacity building of relevant CEFTA Party's institutions.

Article 8

Undisclosed Information

1. The CEFTA Parties shall ensure an effective protection of Undisclosed Information as referred to in Article 39 of the TRIPS.
2. The CEFTA Parties shall provide for the measures, procedures, and remedies necessary to ensure the availability of civil redress against the unlawful acquisition, use, and disclosure of Undisclosed Information. These measures, procedures, and remedies shall:
 - (a) be fair and equitable;
 - (b) not be unnecessarily complicated or costly, or entail unreasonable time-limits or unwarranted delays; and
 - (c) be effective and dissuasive.
3. The measures, procedures, and remedies provided for in this Decision shall be applied in a manner that is proportionate, avoids the creation of trade barriers between the CEFTA Parties, and provides for safeguards against their abuse.
4. The CEFTA Parties shall, upon the request of the injured Person, order an infringer, who knew or should have known that they were engaging in an unlawful acquisition, use, or disclosure of Undisclosed Information, to pay the holder of Undisclosed Information damages appropriate to the actual prejudice suffered as a result of the unlawful acquisition, use, or disclosure of the Undisclosed Information. When determining the damages, the CEFTA Parties must consider all appropriate factors, including the injured party's negative economic consequences, including lost profits, any unfair profits made by the infringer, and, when appropriate, elements other than economic factors, such as

the moral prejudice caused to the holder by the unlawful acquisition, use, or disclosure of the Undisclosed Information.

5. Alternatively, in suitable situations, the CEFTA Parties may fix the damages as a lump sum based on criteria such as, at a least, the amount of royalties or fees that would have been payable had the infringer asked permission to use the Undisclosed Information in consideration.
6. The CEFTA Parties may impose sanctions on any person that fails or refuses to comply with any measure adopted pursuant to this Article in line with the Directive on the Protection of Trade Secrets 2016/943.
7. Recognising the economic value of Undisclosed Information, and the critical nature of its protection, the CEFTA Parties shall seek to implement, in addition to the TRIPS provisions on Undisclosed Information, the Directive on the Protection of Trade Secrets 2016/943.

Article 9

Protection Procedures

1. Where the acquisition of an Intellectual Property Right or its protection is subject to the right being granted or registered, the CEFTA Parties shall ensure that the procedures for rights' granting or registration, subject to compliance with the substantive conditions for acquisition of the right, allow the granting or registration of the right within a reasonable period of time so as to avoid unwarranted curtailment of the period of protection.
2. The CEFTA Parties shall take reasonable steps to provide for the possibility of filing electronic applications related to the granting of Intellectual Property Rights.

Article 10

Enforcement Procedures

1. The CEFTA Parties shall ensure that Intellectual Property Rights enforcement is conducted in accordance with Part III of the TRIPS.
2. The CEFTA Parties shall ensure that enforcement procedures are available so as to permit effective action against any act of infringement of covered Intellectual Property Rights, including expeditious remedies to prevent infringements and remedies that constitute a deterrent to further infringements.
3. These procedures shall be applied in such a manner so as to avoid the creation of barriers to legitimate trade and to provide safeguards against their abuse.

4. Procedures concerning the enforcement of Intellectual Property Rights must not be unnecessarily complicated or costly or have unreasonable time limits or unjustified delays, with the emphasis that the appeal against the decision on customs measures and/or related proceedings to be handled in accordance with the procedural deadlines defined in the laws, regulations and administrative provisions, in order to achieve the goal of preventing high storage costs of seized goods.
5. The CEFTA Parties shall take reasonable steps to provide for the possibility of filing electronic applications related to the enforcement of Intellectual Property Rights through Customs measures.

Article 11

Further Harmonisation with the EU Acquis

The CEFTA Parties endeavour to seek close adherence to future legislative developments within the European Union, particularly any future amendments to Regulation 608/2013 Concerning Customs Enforcement of Intellectual Property Rights and Directive on the Protection of Trade Secrets 2016/943 or the legal instruments repealing and replacing them.

Article 12

Cooperation between the CEFTA Parties

1. The CEFTA Parties shall cooperate in the field of Intellectual Property Rights protection and enforcement, information exchange and public awareness raising activities through the CEFTA Sub-Committee on Intellectual Property Rights.
2. In particular, the CEFTA Parties shall:
 - a. conduct awareness raising activities on the importance of Intellectual Property Rights as intangible assets and their significance for trade. The CEFTA Parties shall make reasonable efforts to assist SMEs in protecting their Intellectual Property Rights through education, marketing, and similar activities;
 - b. facilitate the exchange of relevant information and of best practices with respect to Intellectual Property Rights;
 - c. promote and encourage the exchange of information, knowledge, and best practices in the field of Intellectual Property Rights;
 - d. agree to facilitate the exchange of real-time data relating to Customs measures;
 - e. provide each other assistance and shall put in place measures for effective cooperation in order to ensure the implementation of this Decision; and

- f. work in close collaboration and shall provide mutual assistance in order to facilitate the application of this Decision.

Article 13

Capacity Building in the Area of Intellectual Property Rights

1. With a view to fostering data and knowledge exchange and comparable practices among the CEFTA Parties, the CEFTA Secretariat shall seek to organise training courses, workshops, study visits, and technical assistance missions on a regular basis with the CEFTA Parties. These activities should contribute to enhancing data exchange, coordination between the CEFTA Parties, and knowledge sharing. CEFTA Parties commit to establish a virtual training centre.
2. The specific activities to be implemented in this context shall be defined on an annual basis by the Sub-Committee on Intellectual Property Rights.

Article 14

Transposition

The CEFTA Parties shall bring into force the laws, regulations, and administrative provisions necessary to comply with this Decision no later than two years after the ratification, approval, or adoption of this Decision in accordance with Article 15 of this Decision.

Article 15

Final Provisions

1. This Decision is subject to ratification, acceptance, or approval in accordance with the requirements foreseen by the CEFTA Parties. The instruments of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depositary.
2. This Decision shall enter into force on the thirtieth day of the deposition of the third instrument of ratification, acceptance, or approval.
3. For each CEFTA Party depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval after the date of the deposit of the third instrument of ratification, acceptance, or approval, this Decision shall enter into force on the thirtieth day of that CEFTA Party depositing its instrument of ratification, acceptance, or approval.
4. If its legal requirements allow, a CEFTA Party may apply this Decision provisionally until that CEFTA Party has deposited its instrument of ratification, acceptance, or approval in accordance with paragraph 1. Any provisional application of this Decision shall be notified to the Depositary.

Done in Belgrade, on 9 October 2024, in the presence of representatives of all CEFTA Parties, in a single authentic copy in the English language, which shall be deposited with the Depositary of the CEFTA 2006 and which shall transmit certified copies to all CEFTA Parties.

**ODLUKA ZAJEDNIČKOG KOMITETA CENTRALNOEVROPSKOG SPORAZUMA O
SLOBODNOJ TRGOVINI**

broj 5/2024

**o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine
usvojena 9. oktobra 2024.**

Preambula

Zajednički komitet,

Uzimajući u obzir Prilog 1 Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini, koji je usvojen 19. decembra 2006. (u daljem tekstu „CEFTA 2006“),

Uzimajući u obzir članove 37 i 38 CEFTA 2006, prema kojima će strane CEFTA dodijeliti i osigurati odgovarajuću i efikasnu zaštitu prava intelektualne svojine u skladu sa međunarodnim standardima, posebno u skladu sa Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (u daljnjem tekstu "TRIPS"), uključujući efikasna sredstva za sprovođenje takvih prava predviđenih međunarodnim konvencijama i ugovorima,

Obavezujući se na bolju zaštitu i sprovođenje prava intelektualne svojine unutar i između CEFTA Strana kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita i podstakla bolja ekonomska saradnja i uklanjanje trgovinskih prepreka povezanih sa pravima intelektualne svojine,

odlučio je kako slijedi:

Član 1

Cilj i svrha

1. Ovom Odlukom nastoji se olakšati saradnja između CEFTA Strana u pogledu zaštite prava intelektualne svojine putem:

- (a) usklađivanja minimalnih standarda za zaštitu i sprovođenje prava intelektualne svojine unutar CEFTA Strana sa ciljem olakšavanja trgovine;
- (b) promocije tehnoloških inovacija, prenosa i širenja znanja između CEFTA Strana; i

- (c) promocije efikasne i odgovarajuće zaštite i sprovođenja prava intelektualne svojine osiguravanjem da sprovođenje mjera i postupci za sprovođenje sami po sebi ne postanu prepreke trgovini.

Član 2 Definicije

Za potrebe ove odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „Odluka“: Ova odluka o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine;
- (b) „Direktiva o zaštiti poslovnih tajni 2016/943“: Direktiva (EU) 2016/943 Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. juna 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustava i poslovnih informacija (poslovne tajne) od neovlašćenog pribavljanja, korišćenja ili otkrivanja u verziji na dan stupanja na snagu ove Odluke;
- (c) „EEA“: Evropski ekonomski prostor;
- (d) „EU“: Evropska unija;
- (e) „EUIPO“: Zavod za intelektualnu svojinu Evropske unije;
- (f) „Robe i usluge“: bilo koja roba i usluge uključujući materijalna i digitalna dobra i usluge kako je definisano članom 2 Dodatnog protokola 6 CEFTA-e 2006.;
- (g) „Prava intelektualne svojine“: najmanje prava industrijske svojine (patenti, žigovi, industrijski dizajni i oznake geografskog porijekla), autorsko i srodna prava, topografije integrisanih kola, zaštita od nelojalne konkurencije kako je navedeno u članu 10 bis Pariške konvencije za zaštitu industrijske svojine i zaštita neotkrivenih informacija kako je navedeno u članu 39 TRIPS-a;
- (h) „Lica porijeklom iz drugih CEFTA Strana“: fizička ili pravna lica koja ispunjavaju kriterijume prihvatljivosti za zaštitu predviđene članom 1 TRIPS-a;
- (i) „Proizvod“: svaki industrijski ili zanatski proizvod, uključujući, između ostalog, djelove namijenjene sastavljanju u složeni proizvod, pakovanje, grafičke simbole i tipografska slova, ali isključujući računarske programe;
- (j) „Zaštita i sprovođenje“: svaka mjera koja utiče na dostupnost, sticanje, obim, održavanje i sprovođenje prava intelektualne svojine, kao i one mjere koje utiču na korišćenje prava intelektualne svojine;
- (k) „Regulativa 608/2013 o carinskom sprovođenju prava intelektualne svojine“: Regulativa (EU) br. 608/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. juna 2013. o

carinskom sprovođenju prava intelektualne svojine i stavljanju van snage Regulative Savjeta (EZ) br. 1383 /2003 u verziji na dan stupanja na snagu ove Odluke;

(l) „Mala i srednja preduzeća“: mala i srednja preduzeća prema definiciji svake strane CEFTA-e;

(m) „TRIPS“: Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine;

(n) „Neotkrivene informacije“: sve informacije koje ispunjavaju zahtjeve definisane članom 39 (2) TRIPS-a.

Član 3

Priroda obaveza

1. Ništa u ovoj odluci neće se tumačiti kao odricanje od postojećih obaveza koje bilo koja CEFTA Strana može imati prema bilo kojim međunarodnim konvencijama ili ugovorima koji se odnose na prava intelektualne svojine kojih je dotična CEFTA Strana strana.
2. Niti jedna odredba ove Odluke ne može se tumačiti kao odricanje od bilo koje postojeće obaveze koju bilo koja CEFTA Strana može imati prema bilo kojoj od takvih konvencija ili ugovora.

Član 4

Minimalni standardi

1. Ovom Odlukom utvrđuju se minimalni standardi za zaštitu i sprovođenje prava intelektualne svojine unutar i među CEFTA Stranama.
2. Svaka CEFTA Strana može, ali nije obavezna, u svoj pravni sistem uključiti sveobuhvatniju zaštitu od one koja se zahtijeva ovom Odlukom.
3. Svaka CEFTA Strana slobodna je odrediti najprikladniju metodu za sprovođenje odredbi ove Odluke unutar svog pravnog sistema i prakse.

Član 5

Nediskriminacija

1. Svaka CEFTA Strana će za lica koje potiču iz drugih CEFTA Strana primjenjivati nediskriminativni tretman koji nije manje povoljan od onog koji daje svojim subjektima.
2. CEFTA Strane mogu se pozvati na izuzeća od stava 1 u vezi sa sudskim i upravnim postupcima, uključujući određivanje adrese za dostavu ili imenovanje agenta unutar CEFTA Strane, samo ako su takva izuzeća potrebna kako bi se osigurala zakonska

usklađenost koja nije u suprotnosti s odredbama ove Odluke i kada se takva praksa ne primjenjuje na način koji stvara prepreku trgovini.

3. U skladu sa i podložno izuzećima i ograničenjima navedenim u članu 4 TRIPS-a, svaka prednost, povlastica, privilegija ili imunitet odobren od CEFTA Strane licima koje potiču iz bilo koje druge CEFTA Strane biće odmah i bezuslovno proširena na subjekte svih ostalih CEFTA Strana.

Član 6

Iscrpljenje prava

1. U pogledu određenih prava intelektualne svojine, barem u pogledu industrijskog dizajna i žigova, CEFTA Strane će sprovoditi načelo iscrpljenja prava na način da žig ili industrijski dizajn priznat od strane bilo koje CEFTA Strane neće dati pravo nosiocu prava da zabrani njegovu upotrebu u vezi sa robom i uslugama označenim žigom ili proizvodima koji uključuju zaštićeni industrijski dizajn koje nosilac prava ili lice ovlašćeno od strane nosioca prava stavlja na tržište bilo gdje u bilo kojoj CEFTA Strani. Alternativno, CEFTA Strane mogu primijeniti načelo međunarodnog iscrpljenja.
2. Prethodno navedeno neće se primjenjivati u slučaju postojanja legitimnog interesa nosioca prava da se suprotstavi daljoj komercijalizaciji proizvoda koji sadrže zaštićeni dizajn ili robe označene žigom, posebno ako su u međuvremenu takvi proizvodi ili roba postali neispravni ili na dugi način promijenjeni.
3. Teret dokazivanja postojanja legitimnog interesa snosi nosilac prava.
4. CEFTA Strane će u svom pravnom sistemu propisati da se iscrpljenje prava na žigovima i industrijskom dizajnu primjenjuje na teritoriji EU i EEA od datuma pristupanja te CEFTA Strane EU.

Član 7

Zaštita i sprovođenje

1. Zaštita i sprovođenje prava intelektualne svojine trebaju doprinijeti promociji tehnoloških inovacija i prenosu i širenju znanja.
2. Prethodno će se postići, između ostalog, zaštitom neotkrivenih informacija, razumnim i efikasnim postupcima zaštite i sprovođenja, i izgradnjom kapaciteta relevantnih institucija CEFTA Strane.

Član 8

Neotkrivene informacije

1. CEFTA Strane će osigurati efikasnu zaštitu neotkrivenih informacija kako je navedeno u članu 39 TRIPS-a.
2. CEFTA Strane će osigurati mjere, postupke i pravne lijekove potrebne za osiguranje dostupnosti građansko-pravne zaštite protiv nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja neotkrivenih informacija. Ove mjere, postupci i pravni lijekovi:
 - (a) biće fer i pravični;
 - (b) ne smiju biti nepotrebno komplikovani ili skupi, ili uključivati nerazumne rokove ili neopravdana kašnjenja; i
 - (c) biće efikasni i odvraćajući.
3. Mjere, postupci i pravni lijekovi predviđeni ovom Odlukom primjenjivaće se na način koji je srazmjeran, koji izbjegava stvaranje trgovinskih prepreka između CEFTA Strana i koji osigurava zaštitne mjere protiv njihove zloupotrebe.
4. CEFTA Strane će, na zahtjev oštećenog lica, narediti prekršiocu, koji je znao ili je trebao znati da učestvuje u nezakonitom pribavljanju, korišćenju ili otkrivanju neotkrivenih informacija, da nosiocu neotkrivenih informacija plati naknadu štete koja odgovara stvarnoj šteti koju je isti pretrpio kao rezultat nezakonitog pribavljanja, korišćenja ili otkrivanja neotkrivenih informacija. Pri određivanju štete, CEFTA Strane moraju uzeti u obzir sve odgovarajuće faktore, uključujući negativne ekonomske posljedice po oštećenu stranu, uključujući izgubljenu dobit, bilo kakvu nepravednu dobit koju je ostvario prekršilac i, kada je prikladno, elemente koji nisu ekonomski faktori, kao što je moralna šteta prouzrokovana nosiocu nezakonitim pribavljanjem, korišćenjem ili otkrivanjem neotkrivenih informacija.
5. Alternativno, u odgovarajućim situacijama, CEFTA Strane mogu odrediti štetu kao paušalni iznos na osnovu kriterijuma kao što su, barem, iznos honorara ili naknada koje bi bile plaćene da je prekršilac zatražio odobrenje za korišćenje neotkrivenih informacija o kojima se radi.
6. CEFTA Strane mogu nametnuti sankcije svakom licu koja se ne pridržava ili odbije da se pridržava bilo koje mjere donijete u skladu sa ovim članom u skladu s Direktivom o zaštiti poslovnih tajni 2016/943.
7. Prepoznajući ekonomsku vrijednost neotkrivenih informacija i kritičnu prirodu njihove zaštite, CEFTA Strane nastoje da implementiraju, pored odredbi TRIPS-a o neotkrivenim informacijama, Direktivu o zaštiti poslovnih tajni 2016/943.

Član 9

Postupci zaštite

1. Ako sticanje prava intelektualne svojine ili njihova zaštita podliježu dodjeli ili registraciji prava, CEFTA Strane osiguraće da postupci za dodjelu prava ili registraciju, zavisno od usklađenosti sa materijalnim uslovima za sticanje prava, dopuštaju dodjelu ili registraciju prava u razumnom vremenskom roku kako bi se izbjeglo neopravdano skraćanje perioda zaštite.
2. CEFTA Strane preduzeće razumne korake kako bi osigurale mogućnost podnošenja elektronskih zahtjeva u vezi sa dodjelom prava intelektualne svojine.

Član 10

Postupci sprovođenja

1. CEFTA Strane osiguravaju da se sprovođenje prava intelektualne svojine vrši u skladu sa Dijelom III TRIPS-a.
2. CEFTA Strane osiguravaju dostupnost postupaka sprovođenja kako bi se omogućilo efikasno djelovanje protiv bilo koje radnje kršenja prava intelektualne svojine koja su obuhvaćena, uključujući ekspeditivne pravne lijekove za sprječavanje kršenja i pravne lijekove koji predstavljaju mjeru odvraćanja od daljih kršenja.
3. Ti se postupci primjenjuju na takav način da se izbjegne stvaranje prepreka zakonitoj trgovini i osiguraju zaštitne mjere protiv njihove zloupotrebe.
4. Postupci koji se odnose na sprovođenje prava intelektualne svojine ne smiju biti nepotrebno komplikovani ili skupi niti imati nerazumne rokove ili neopravdana kašnjenja, sa naglaskom da se žalba protiv rješenja o carinskim mjerama i/ili povezanim postupcima treba sprovoditi u skladu sa proceduralnim rokovima definisanim u zakonima, propisima i administrativnim odredbama, kako bi se postigao cilj sprječavanja visokih troškova skladištenja oduzete robe.
5. CEFTA Strane preduzeće razumne korake kako bi pružile mogućnost podnošenja elektronskih prijava u vezi sa sprovođenjem prava intelektualne svojine putem carinskih mjera.

Član 11

Dalje usklađivanje s pravnom tekovinom EU

CEFTA Strane će nastojati da striktno poštuju budući razvoj zakonodavstva unutar Evropske unije, posebno sve buduće izmjene Regulative 608/2013 o carinskom sprovođenju prava intelektualne svojine i Direktive o zaštiti poslovnih tajni 2016/943 ili pravnih instrumenata koji ih stavljaju van snage i zamjenjuju ih.

Član 12
Saradnja između CEFTA Strana

1. CEFTA Strane će sarađivati u području zaštite i sprovođenja prava intelektualne svojine, razmjene informacija i aktivnosti podizanja javne svijesti putem CEFTA Potkomiteta za prava intelektualne svojine.
2. CEFTA Strane će naročito:
 - a. sprovoditi aktivnosti podizanja svijesti o značaju prava intelektualne svojine kao nematerijalne imovine i njihovom značaju za trgovinu. CEFTA Strane će uložiti razumne napore kako bi pomogle malim i srednjim preduzećima u zaštiti njihovih prava intelektualne svojine kroz obrazovanje, marketing i slične aktivnosti;
 - b. olakšati razmjenu relevantnih informacija i najboljih praksi u pogledu prava intelektualne svojine;
 - c. promovisati i podsticati razmjenu informacija, znanja i najboljih praksi u području prava intelektualne svojine;
 - d. pristati na olakšavanje razmjene podataka u stvarnom vremenu koji se odnose na carinske mjere;
 - e. međusobno pomagati i uspostavljati mjere za efikasnu saradnju kako bi se osiguralo sprovođenje ove Odluke; i
 - f. blisko sarađivati i pružati uzajamnu pomoć kako bi se olakšala primjena ove Odluke.

Član 13
Jačanje kapaciteta u oblasti prava intelektualne svojine

1. S ciljem podsticanja razmjene podataka i znanja i uporedivih praksi između CEFTA Strana, CEFTA Sekretarijat će nastojati da organizuje trening kurseve, radionice, studijske posjete i redovne misije tehničke pomoći sa CEFTA Stranama. Ove aktivnosti trebale bi doprinijeti poboljšanju razmjene podataka, koordinacije između CEFTA Strana i razmjene znanja. CEFTA Strane obavezuju se uspostaviti virtuelni centar za obuku.
2. Potkomitet za prava intelektualne svojine će na godišnjem nivou definisati posebne aktivnosti koje će se sprovoditi u tom kontekstu.

Član 14

Transpozicija

CEFTA Strane će donijeti zakone, propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje sa ovom Odlukom najkasnije dvije godine nakon ratifikacije, odobrenja ili donošenja ove Odluke u skladu sa članom 15 ove Odluke.

Član 15

Završne odredbe

1. Ova Odluka podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju u skladu sa zahtjevima koje predviđaju CEFTA Strane. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja biće deponovani kod depozitara.
2. Ova Odluka stupa na snagu tridesetog dana od deponovanja trećeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.
3. Za svaku CEFTA Stranu koja deponuje svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja nakon datuma deponovanja trećeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja, ova Odluka stupa na snagu tridesetog dana nakon što ta CEFTA Strana deponuje svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.
4. Ako njeni pravni zahtjevi to dopuštaju, CEFTA Strana može privremeno primjenjivati ovu Odluku dok ta CEFTA Strana ne položi svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja u skladu sa stavom 1. O svakoj privremenoj primjeni ove Odluke obavijestit će se depozitar.

Sastavljeno u Beogradu, 9. oktobra 2024. godine, u prisustvu predstavnika svih CEFTA Strana, u jednom vjerodostojnom primjerku na engleskom jeziku, koji će biti deponovan kod depozitara CEFTA-e 2006 i koji će ovjerene kopije poslati svim CEFTA Stranama.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".